

ROMÂNIA
MINISTERUL JUSTIȚIEI

ADMINISTRAȚIA NAȚIONALĂ A PENITENCIARELOR
CABINET DIRECTOR GENERAL

Exemplar nr. 1

Nr.214175 din 11.04.2007

Către

APADOR-CH

În atenția: Doamnei Nicoleta Popescu

Referitor la: raportul întocmit de reprezentanții APADOR-CH, în urma vizitei efectuate în Penitenciarul cu Regim de Maximă Siguranță Baia Mare

Vă transmitem, alăturat, punctul nostru de vedere cu privire la constatările făcute de către reprezentanții asociației, în urma vizitei efectuate în data de 14.12.2006 la Penitenciarul cu Regim de Maximă Siguranță Baia Mare.

1.Aspecte generale

Penitenciarul cu Regim de Maximă Siguranță Baia Mare este profilat pe deținerea persoanelor condamnate care au domiciliul sau afaceri judiciare pe rolul instanțelor din județul Maramureș.

1.1. Efective persoane private de libertate și cadre

Respectarea reglementărilor în vigoare în ceea ce privește asigurarea suprafeței și a volumului de aer pentru persoanele private de libertate, precum și modernizările efectuate la nivelul unor camere de detenție prin mărirea spațiului alocat grupurilor sanitare și a camerelor de alimente, au condus la diminuarea numărului de paturi amplasate într-o cameră de deținere.

Referitor la capacitatea de cazare a penitenciarului, se constată că problema supraaglomerării persistă, astfel că la un nr. de 655 paturi instalate și un volum de 6 m.c/deținut, indicele de ocupare al penitenciarului este de 113,30%.

În prezent, în camerele de deținere nu există paturi neocupate, raportat la numărul persoanelor private de libertate. Un număr suplimentar de paturi se înregistrează la camerele cu regim special (infirmierie, carantină.).

Începând cu 01.02.2007, a fost instituit un sistem prin care tuturor persoanelor private de libertate care muncesc, li se aduce la cunoștință, lunar, câștigul realizat în zile și sume de bani, ocazie cu care le sunt înmânate și înscrisurile respective.

În ceea ce privește ocuparea posturilor din sectorul operativ, în prezent sunt vacante un număr de 59, iar în urma concursului organizat la nivel național au mai fost ocupate 15 posturi.

Statul de organizare al Penitenciarului cu Regim de Maximă Siguranță Baia Mare este prevăzut cu un nr. de 258 posturi, din care 196 sunt încadrate, iar 62 posturi sunt vacante. Procentul de încadrare este de 75,96 %.

În vederea aplicării măsurilor necesare pentru asigurarea siguranței locului de deținere, a respectării prevederilor legale în vigoare privind proporția cadru/deținut de 1/3, ar mai trebui încadrate un număr de 65 de posturi în sectorul operativ având în vedere că media de persoane private de libertate aflate în custodia unității este de aproximativ 600.

1.2 Spațiile destinate persoanelor private de libertate

În anul 2006 a fost demarată proiectarea unui nou pavilion de detenție cu o capacitate de cazare de 700 de locuri. La sfârșitul lunii aprilie 2007, aceasta activitate va fi încheiată, urmând ca în termenul legal să fie demarată procedura de achiziție pentru contractul de lucrări aferent investiției și începerea lor.

Deși s-au efectuat, cu fonduri și forță de muncă proprii, intervenții asupra unor spații destinate activităților de plimbare și sportive, acestea sunt insuficiente, astfel că, pentru desfășurarea în condiții de siguranță a acestor activități, precum și pentru a asigura intervalul de timp obligatoriu pe care persoanele private de libertate trebuie să îl petreacă în afara camerei de deținere, Administrația Națională a Penitenciarelor va lua măsuri pentru alocarea unor fonduri financiare, în limitele alocațiilor bugetare, în vederea reamenajării acestor spații.

La data de 15.04.2007, în penitenciar exista un număr de șapte camere renovate, pe secțiile cu regim de maximă siguranță, închis și semideschis, menționând că la cinci dintre acestea capacitatea de cazare a fost redusă de la 39 de paturi la 24, ca urmare a amenajărilor efectuate în scopul creării de condiții apropiate de reglementările în vigoare. Dintre acestea, două camere sunt alocate exclusiv persoanelor private de libertate nefumătoare.

De asemenea, a fost identificat și renovat complet un spațiu amplasat în afara sectorului de deținere, destinat în întregime cazării persoanelor private de libertate repartizate în regimul deschis, care a fost dat în folosință în data de 9 mai a.c. În acest spațiu au fost amenajate patru camere, cu o capacitate de cazare de 34 locuri, grup sanitar și baie, comune, cu dușuri individuale, sală de mese/club, bază sportivă multifuncțională, sală de forță, un spațiu tehnic dotat cu mașină de spălat, uscător, mașină de călcat, spațiu de depozitare a bagajelor. Nivelul de amenajare a acestor spații, precum și dotările aferente permit ca persoanele private de libertate clasificate în regim deschis să beneficieze de condiții apropiate de standardele în vigoare.

În paralel cu acțiunea de desființare a G.A.Z., atât la sfârșitul anului 2006, cât și în prezent, se efectuează multiple acțiuni de menținere sub control a stării igienico-epidemiologice pentru prevenirea apariției unor zoonoze.

3. Vizita în penitenciar

3.1. Blocul alimentar

Pentru blocul alimentar este întocmit studiul de fezabilitate și, în funcție de fondurile disponibile din anul 2007, această lucrare va fi introdusă în lista de reparații capitale pentru demararea proiectării obiectivului. Până atunci, conducerea penitenciarului va lua măsuri de igienizare, astfel încât să poată fi respectate condițiile de igienă necesare preparării hranei deținuților.

În ceea ce privește hrănirea persoanelor private de libertate vă precizăm că, pentru perioada ianuarie – februarie 2007 baremul caloric al normei de hrană nr. 17- Condamnați, a fost asigurat în procent de 100 %, iar calitatea meniurilor zilnice este verificată, atât de personalul special desemnat în acest sens, cât și de reprezentanții deținuților.

De asemenea, așa cum au remarcat și reprezentantele APADOR-CH, rația de carne a fost asigurată pentru fiecare deținut în parte.

Pentru hrănirea persoanelor private de libertate adepte ale altor religii – inclusiv musulmani, meniurile zilnice sunt preparate prin eliminarea alimentelor nerecomandate (carne de porc, slănină, subproduse porc, untură) și înlocuirea lor, în limita posibilităților, cu carne de vită sau oaie.

Au fost luate măsuri de reorganizare a spațiilor din blocul alimentar, astfel încât materialele de curățenie și alimentele să fie depozitate separat.

Administrația penitenciarului a luat măsuri pentru prevenirea și stoparea actelor de sustragere a alimentelor, sens în care a fost înlocuit întreg personalul și efectivul de deținuți implicați în această activitate. A fost numit un agent cu cunoștințe de specialitate, care supraveghează și supervizează procesul de pregătire a hranei. De asemenea, pentru înlăturarea suspiciunilor legate de introducerea întregii cantități de alimente în cazan și a distribuiri hranei la camere, a fost luată măsura ca, zilnic, un număr de 3 deținuți desemnați de persoanele private de libertate să monitorizeze principalele activități din blocul alimentar, efectuând mențiunile corespunzătoare într-un registru special instituit la blocul alimentar.

În urma restructurării G.A.Z.-ului, a fost identificat un spațiu care poate fi amenajat și transformat într-o locație cu dublă destinație, sală de mese și club, pentru toate persoanele private de libertate ce execută pedeapsa în regim semideschis, unde ar putea servi masa cca. 100 de deținuți/serie. Aceasta ar rezolva problema servitului mesei în condiții corespunzătoare pentru 40% dintre persoanele private de libertate.

Cu toate că, a fost rezolvată problema distribuiri apei potabile și pe timpul nopții, furnizarea acestei utilități vitale se face în continuare în mod defectuos, preponderent în timpul sezonului cald când, datorită presiunii slabe, apa rece nu ajunge în camerele de deținere.

Precizăm că, atât la data vizitei, cât și în prezent, pentru dezinfectarea veselei se folosește sodă calcinată, nu caustică, articol prevăzut în reglementările legale în vigoare (OMJ 2713/C/2001) Prin procedura de achiziții publice, care este în curs de derulare, se urmărește să se înlocuiască soda cu alte produse competitive.

La magazia de alimente s-a luat măsura depozitării detergentului într-un spațiu separat de cel în care se depozitează produsele alimentare.

Potrivit actelor normative în vigoare, respectiv OMJ nr. 1290/C/1998, articolele de cazarmament se recondiționează după îndeplinirea a jumătate din durata de serviciu, acțiune care presupune înlocuirea umpluturii și repararea dosului de saltea.

3.2. Secția de femei

Programele de îmbăiere întocmite la nivelul unității, permit tuturor categoriilor de persoane private de libertate să efectueze cel puțin două dușuri săptămânale, iar femeile, trei dușuri pe săptămână.

În ceea ce privește activitățile de plimbare, precum și cele sportive, persoanele private de libertate femei beneficiază în prezent de 3 ore/zi de plimbare și o oră pe zi de activități sportive.

Odată cu aplicarea prevederilor Legii 275/2006 și a Regulamentului de aplicare a acesteia, persoanele private de libertate femei din sistemele semideschis și deschis precum și cele din sistemul închis beneficiază de vizită la masă ca urmare a muncii prestate, a comportării pe timpul detenției și a participării la activitățile socio-educative, cu aprobarea directorului.

De asemenea, articolele pentru corespondență se pun la dispoziția persoanelor private de libertate ce nu au posibilitatea procurării, la solicitarea acestora.

Pentru secția femei, penitenciarul a asigurat un televizor, restul de 3 televizoare fiind primite de la familie.

Curățenia în sectorul de detenție la secția femei nu este remunerată, însă ele primesc zile câștig ca urmare a muncii prestate.

Lunar, a fost organizată cel puțin o ieșire în comunitate.

Precizăm că la punctul de lucru interior, Dieter Eifler, organizat în cadrul secției femei, lucrează 8 deținute în 2 schimburi.

3.3. Sala de baie a persoanelor private de libertate

Pentru persoanele private de libertate din regimul semideschis, urmează a fi realizată o sală de baie prin dezafectarea unei camere de deținere, sens în care pentru amenajările prevăzute a se efectua se vor aloca, în limita bugetului, fonduri bănești.

În afara locului de deținere a fost finalizată, în regia proprie a penitenciarului, o încăpere cu opt dușuri individuale destinate persoanelor private de libertate din sistemul deschis. În funcție de fondurile alocate în perioada următoare urmează a fi modernizată și baia din cadrul secției femei.

3.4. Sala de forță

La sala de forță acoperită, dată în folosință în luna august 2006, au acces toate categoriile de persoane private de libertate, cu excepția celor repartizate în regimul deschis, care vor beneficia, în cel mai scurt timp, de o sală de forță în afara locului de deținere.

3.5. Camerele 16 și 17

La camerele 16 și 17, în prezent sunt cazate câte 32 persoane private de libertate, fiecare cameră fiind dotată cu câte 33 de paturi, aspect datorat în principal faptului ca la mai multe camere de deținere se efectuează ample lucrări de reparații.

Persoanele private de libertate din camerele 16 și 17 au fost incluse atât în activitățile de plimbare, sportive, cât și în cele cu caracter religios, având astfel posibilitatea de a petrece în afara camerei peste o oră și jumătate pe zi.

În ceea ce privește dotarea cu articole de cazarmament, Administrația Națională a Penitenciarelor, a repartizat unității un număr de 250 pături și 500 cearșafuri, iar în cursul acestui an, vor fi repartizate 500 cearșafuri, 300 fețe de pernă, 300 perne, 500 saltele și 100 seturi paturi.

Spațiile în care se desfășoară activitățile școlare sunt improvizate, iar pe timpul sezonului rece acestea nu pot fi încălzite suficient. Problema încăperilor destinate școlii va fi rezolvată după lichidarea fermei zootehnice și amenajarea unui spațiu corespunzător în cele rămase libere, în funcție de alocațiile bugetare.

3.6. Asistența medicală

Deținutul Istvan Vinetou David, născut la 29.06.1981, s-a prezentat la cabinetul medical, unde a fost examinat și a primit tratamentul medicamentos necesar cel puțin 1 dată/lună în ultimele 6 luni. Ultima examinare medicală datează din data de 19.04.2007, când diagnosticul stabilit a fost „Clinic relații normale”.

Deținutul Mihalca Ștefan, născut la 19.07.1952, este în evidența cabinetului medical cu o serie de afecțiuni cronice cardio-vasculare, digestive și osteo-articulare. În luna august 2006 a primit tratament cu antisecretorii gastrice (Omeran 30 cp.). În prezent primește regim alimentar și tratament antihipertensiv, antisecretor, antiinflamator, conform recomandărilor medicilor specialiști. În ultimele 6 luni a fost examinat la nivelul cabinetului medical de 28 de ori.

Deținutul Ciurar Alexandru, n.18.01.1967, a efectuat, la indicația Comisiei de Expertiză Medicală, examen ORL pentru stabilirea necesității de protezare auditivă, ocazie cu care s-a stabilit diagnosticul „Hipoacuzie mixtă bilaterală moderată”, fără indicație de protezare auditivă.

Asistența medicală este asigurată de un medic medicină generală, detașat de la Penitenciarul Gherla, întrucât medicul unității s-a aflat o perioadă lungă de timp în concediu medical, în prezent fiind pensionat. De asemenea, penitenciarul mai are încadrat 1 medic dentist, 1 tehnician dentar, 6 asistenți medicali, dintre care 1 asistent de farmacie și un asistent cu atribuții pe linie de igienă. Medicul care asigură asistența medicală primară are program zilnic de la 7,30 la 15,30, cu excepția zilei de miercuri, când programul este de la 09,00 la 19,00. După orele de program ale medicului, asistența medicală este asigurată de către asistenții medicali.

Pentru ocuparea posturilor vacante de medici, în prezent, la Penitenciarul Baia Mare sunt scoase la concurs 2 posturi medici medicină generală.

3.7 Activitatea de educație și asistență psihosocială

Având în vedere faptul că, la data vizitei în penitenciar personalul din cadrul Serviciului de Intervenție Psihosocială era implicat în activitatea de primă individualizare a regimului pentru persoanele private de libertate, potrivit prevederilor noii legi de executare a pedepselor, o mare parte a programelor de asistență psihosocială ce se aflau în derulare au fost sistate până la data terminării acestei acțiuni complexe.

Programele care la această dată se află în derulare sunt: INSTAD (adaptarea instituțională a persoanelor private de libertate), PROLIB (pregătire pentru liberare), CONIS (completarea nivelului de școlarizare), „Cum să-mi găsească un loc de muncă”, „O viață fără droguri”, consiliere individuală, activități terapeutice, ACTIV CLUB, spectacole în care sunt încurajați să participe cât mai mulți deținuți (de sărbătorile de iarnă, de Ziua Internațională a Romilor, de 8 Martie, de Valentine's Days, de sărbătorile de Paști etc.)

Programul de pregătire pentru liberare se adresează deținuților a căror punere în libertate este iminentă și își propune abilitarea și informarea acestora în scopul îmbunătățirii accesului la serviciile existente în comunitate. Prolungirea intervalului temporal de pregătire pentru liberare nu răspunde dezideratului reinsertiei sociale post-executorii a persoanelor private de libertate. Având în vedere recomandarea APADOR-CH privind extinderea programului de pregătire pentru liberare ca timp și ca activități, în colaborare cu Serviciul de Probațiune, au fost întreprinse măsurile ce se impun pentru diversificarea ofertei tematice în perioada pregătirii pentru liberare, totodată, obținându-se și promisiunea fermă de participare a unui reprezentant local de probațiune la aceste activități.

Participarea deținuților la programe este benevolă și neobligatorie, în cazul programelor de intervenție fiind necesară o selecție prealabilă a beneficiarilor avându-se în vedere caracterul specific al activității. În consecință, se poate aprecia că numărul participanților la programele de intervenție este influențat atât de oferta de activități, cât și de disponibilitatea și de interesul manifestat de către cei cărora li se adresează. Așa cum se menționează în raport, există o largă adresabilitate a programelor educaționale și de petrecere a timpului liber, în spațiile special amenajate (săli de clasă, cluburi, curți de plimbare, terenuri sportive, sală de sport), în cazul persoanelor private de libertate din categorii vulnerabile, crescând numărul ieșirilor în comunitate.

Pentru ca activitățile să implice un număr cât mai mare de persoane private de libertate, penitenciarul a identificat noi tipuri de programe, punând accent și pe emisiunile TV care se realizează prin postul TV local „PULS TV”, având un impact deosebit în rândul acestora. A fost lărgită gama de emisiuni TV, de la cele cu specific recreativ, la cele educative („Strop de libertate” - cu cei care au fost recompensați cu permisiunea de a ieși din penitenciar; „Povești de viață” - deținuți ce reprezintă modele de comportament pentru ceilalți; prezentarea prevederilor noii legi de executare a pedepselor privative de libertate; „Mesaj pentru mama”, „Dreptul la iubire” - încurajarea menținerii și dezvoltării relației cu familia.)

Au fost organizate lunar cel puțin 2 activități de ieșire în comunitate (cu deținuții ce au fost propuși de comisia pentru liberare condiționată pentru liberare la Agenția Județeană pentru Ocuparea Forței de Muncă, la muzee, mănăstire, a fost prezentată o piesă de teatru pe scena Teatrului Dramatic din Baia Mare, 3 deținuți adulți au fost invitați în studio la o emisiune de 2 ore a unui post de televiziune local).

Cu deosebită considerație,

DIRECTOR GENERAL
Procuror
Serban Alexandru